

ו. הרמב"ם השמיט איסור דג שצלאו בבשר. יש מצדדים שסובר שבריה מותר (עפ"י יש"ש הנ"ל). או שבמקומו ובזמנו אין סכנה בדבר [או שמא לא אמרו אלא על דג ממין מסויים]. ומ"מ המנהג להחמיר (עפ"י שו"ת באר שבע לה; מג"א קעג, א; שו"ת חת"ס יו"ד קב).

דפים עו – עז

קמ. אלו קרבנות באים בטומאה ואינם נאכלים בטומאה, ומה נאכל בטומאה?

קרבנות ציבור שקבוע להם זמן באים בטומאה [הן בטומאת בשר הן בטומאת הגוף, כגון של הכהנים העובדים. וכן אם כלי השרת טמאים].

קרבנות ציבור הנאכלים, באים בטומאה ואינם נאכלים בטומאה (והחלק הנאכל יישרף כדין קדשים שנטמאו). ואלו הן: קרבן העומר, שתי הלחם (הבאתם היינו הנפתם, שאין בהם הקרבה אחרת. תוס'), לחם הפנים, שלמי ציבור (= כבשי עצרת), שעירי הרגלים וראשי חדשים. יוצא מן הכלל הוא קרבן פסח שבא בטומאה ונאכל בטומאה [לטמאי מת ולא לזבים נדות ומצורעים וכד'. צה:]: – שלא בא מתחילתו אלא לאכילה. (ולמדו מן המקראות: במועדו; במועדו; אלה תעשו לה' במועדיכם; וידבר משה את מעדי ה'. וכולם נצרכים, כמפורש בגמרא. וע"ע תוס' סו. תו"ט).

חגיגת חמשה עשר [שנחשבת 'קרבן ציבור' אעפ"י שבעצם היא קרבן היחיד (ע' חגיגה ו.), הואיל ובאה באסיפת חברים ברגל, כפסח. עפ"י יומא נא.], אינה דוחה את הטומאה כשם שאינה דוחה את השבת [ולכך אינה דוחה שבת – מפני שיש לה תשלומין כל שבעה. כ"ה לפי גרסתנו וכ"כ הרמב"ם חגיגה א, ת. ויש טעמים נוספים – ע' לעיל ע: תו"כ אמור פט"ו. ועתוס' ולח"מ שם ותוס' פ. ודעת בן דורתאי היתה שדוחה שבת. עתוס' לעיל ע:]. מבואר בגמרא (עח). שלדעת רבי יוסי אין שתי הלחם באות בטומאה (כאשר אין עמהן כבשים. ערש"י), מפני שסובר טומאה דחוייה היא בציבור הלכך צריך לה ריצוי ציין, והואיל וסובר אין הציין מרצה על אכילות, אם כן שתי הלחם שאין בהן אלא אכילות – אינן באות בטומאה.

א. קרבן ציבור הבא בטומאת הכהנים ולא נטמא הבשר; יש אומרים שנאכל (ע' שיטמ"ק זבחים טז: אות ה ועוד). ויש שכתבו בדעת ראשונים שאינו נאכל, שזריקה בטומאה אינה מתרת הבשר באכילה (ע' טהרת הקדש זבחים טז: חדושי הגר"ז עה"ת בהעלותך ובמנחות טו; חזון איש קדשים ב, ד-ה. וע"ע תורי"ד כאן ומאירי לעיל סו: תוס' יומא ז. ד"ה דם; יש"ש ומהרש"א ורש"ש ב"ק קי).

ב. בספר שפת אמת כתב שכשהפסח בא בטומאה, נראה שצריך למנות הרבה בני אדם על פסח אחד כדי שלא יגיע לכל אחד יותר מכזית, שלא התירה תורה אלא כשיעור אכילה, לא יותר. ובפרט למאן דאמר טומאה דחוייה בציבור. ומ"מ אם אכל יותר מכזית – אינו בכרת. [ולפי"ז נראה למ"ד נשים בראשון רשות, אינן אוכלות מפסח הבא בטומאה].

ג. יש מי שאעפ"י שפסח הבא בטומאה נאכל בטומאה, לא הותר אלא לצורך המצוה, הלכך אם אכלו ממנו אנשים שאין מנויים עליו – עוברים משום אכילת קדשים פסולים. וכן אם נפסל הדם בפסול אחר – שורפים את בשרו מיד [שלא כשאר פסולים בדם שצריך עיבור צורה] מפני שהוא פסול בעצם בגלל טומאתו (עפ"י מקדש דוד כו, ב).

ד. יש מי שחידש שלרבי נתן שאכילת פסחים אינה מעכבת, פסח הבא בטומאה אינו נאכל בטומאה (עפ"י דורש לציון ה ד"ה והנה). ויש חולקים (עפ"י חזו"א קכד לדף עח:).